

PLANPROGRAM
områderegulering
Alta sentrum

Forslag, januar 2023

Alta kommune

1. Hvorfor ny områderegulering?

1.1 Bakgrunn

Alta sentrum har gjennomgått store forandringer siden dagens områdeplan ble vedtatt i 2011. Flere store byggeprosjekter er i gang i 2023, og både kontorer for Statens vegvesen, leiligheter og et nytt kjøpesenter er ferdigstilt de siste årene. Samtidig pågår flere større planprosesser parallelt med denne prosessen. Utviklingen på sentrum har vært så intensiv at Alta på en måte har vokst ut av dagens reguleringsplan for sentrum.

Dersom sentrum også i fremtiden skal være attraktiv som handelsområde, arbeidsplass, møtested, arrangementsplass og boligområde, så må planen oppdateres. Den vil da på en bedre måte møte dagens og fremtidens behov, både med hensyn til bruk og vern av arealer. Mange av de prosjekter som blir startet i dag, utfordrer gjeldende plan på spesielt formål, høyde og utearealer.

Dagens områdeplan har heller ingen vedtatt planbeskrivelse. Den var med til offentlig ettersyn i den siste planprosessen, men ble ikke med til vedtak. Områdeplanen er vedtatt etter plan- og bygningsloven av 1995, der det ikke var krav om planbeskrivelse. En så pass omfattende områderegulering burde absolutt hatt en planbeskrivelse og administrasjonen ser dette som en stor mangel som nå vil rettes opp.

Planutvalget har i sak 27/18 (ESA-sak 17/1361) gjort følgende vedtak i forbindelse med oppstart av detaljregulering for C6 på Alta sentrum: *...En høyhusdiskusjon i Alta sentrum må innordnes i en helhetlig utredning som deretter, om nødvendig, implementeres i områdeplanen for Alta sentrum.*

Revisjon av områdeplanen er også med i planstrategien for 2021-2023, med oppstart høsten 2022. Teksten under er fra siden 21 i planstrategien:

Gjeldende plan for Alta sentrum ble vedtatt i 2011. Siden områdeplanen ble vedtatt har Alta opplevd en stor utvikling, og rammene i områdeplanen utfordres av den nye utviklingen som ikke var tatt høyde for. Tiden begynner å bli moden for å oppdatere sentrumsplanen og utarbeide en ny områderegulering for Alta sentrum. Viktige tema i planarbeidet må være byggehøyder, offentlige uterom og lekearealer, lokalisering av boliger.

1.2 Produkter av planarbeidet

Planen vil formelt utformes som en områderegulering, selv om store deler av den får et relativt høyt detaljreguleringsnivå. I dag er det områder uten detaljplankrav, der det går å gå direkte til byggesak. Dette er ikke sikkert at det er mulig nå, da regelverket har endret seg i forhold til grunnundersøkelser. Grunnundersøkelser/vurderinger skal være gjort i siste planfasen og kan ikke skyves på til byggesøknad. Hvordan dette skal løses videre er noe som planarbeidet må se på.

Likevel kan det være områder som ikke er mulig å detaljere tilstrekkelig på nåværende tidspunkt, og det må derfor kreves egen detaljregulering på gjenværende, ikke transformerte områder. Områdereguleringen vil imidlertid si noe om veiløsninger, adkomst, formål med mer, slik at de nødvendige, overordnede føringene er på plass.

Følgende dokumenter og resultater skal foreligge når planen vedtas:

- Plankart
- Bestemmelser
- Planbeskrivelse med vedlegg
- Visualisering av planinnholdet (skisser, 3D-modell)
- Konsekvensutredning
- En god medvirkningsprosess og forankring
- Uteromsplan
- Designhåndbok

Torget og gågata. Foto: Medieveien august 2022

2. Visjon og mål for utviklingen av sentrum

2.1 Formål med ny områderegulering

Planadministrasjonen har gjort en foreløpig vurdering av målsetninger og konkrete temaer. Alta sentrum er på mange måter en ferdig struktur, men det er innenfor den strukturen som det må være plass til nye eller oppdaterte formål. I planstrategien for 2021-2023 så er tre hovedutredningstemaer tatt opp: byggehøyder, offentlige uterom og lekearealer og lokalisering av boliger. Ved private planinitiativ på sentrum så er det ofte forslag for å øke satte høyder/etasjetall på nye bygg og plassere/etablere flere boliger inne i A-området (området avgrenset av Løkkeveien, Markveien og Bjørn Wirkolas vei). Dagens plan legger ikke opp til at hoveddelen av boligene skal plasseres i A-området. Men dagens bestemmelser er litt diffuse når det kommer til boliger og bør utredes, gjøres tydeligere og eventuelt strammes inn (på utvalgte plasser). Lokaliseringen av boliger henger sammen med offentlige uterom og lekearealer (og også private utearealer, som det er liten plass til i A-området). Statsforvalteren har i flere regulerings saker på sentrum hatt merknader (og innsigelser) på lekearealer/lekeplasser. Temaet er svært viktig for kommunen, som vil legge opp til gode utearealer på sentrum for alle, både store og små.

Følgende liste er overordnet og kan komme å endres underveis i prosessen, men gir en ramme for arbeidet videre.

Overordnede målsetninger:

- Styrke sentrum som samlingssted
- Beholde sentrum som handelssted
- Oppdatere sentrumsplanen med tanke på utviklingen som har skjedd de siste årene, og kravene i gjeldende plan- og bygningslov og kartforskrift
- Integre ferdig utbygde detaljreguleringer i områdereguleringen der det er mulig.

Konkrete endringer/tema som skal utredes:

- Avklare prinsipper for arkitektonisk uttrykk og høyde i sentrum
- Lokalisering av boliger (antall, boligsosiale temaer og rekkefølge)
- Avklare fremtidige og eksisterende grønnstrukturer
- Vurdere dagens lekeplasser og se på mulige utvidelser av lekearealer
- Parkeringsplasser
- Vurdere krav på parkering og uteareal
- Vurdere fortettingspotensialet i eksisterende bebyggelse
- Vurdere dagens infrastruktur med tanke på eventuell høyere utnyttelse
- Rekkefølgebestemmelser

Alta sentrum sett fra Helsecenteret.

3. Planområdet

3.1 Planområdets avgrensning

Nesten hele planområdet ligger innenfor Alta sentrum, avgrenset av E6, Åsveien, Nøkkelstien og Prestegårdsjordet. Planområdets utstrekning er vist i kartutsnittet over. På bildet går det å se hva som er kvar av selve områdeplanen, etter flere vedtatte detaljreguleringer.

3.2 Områdebeskrivelse

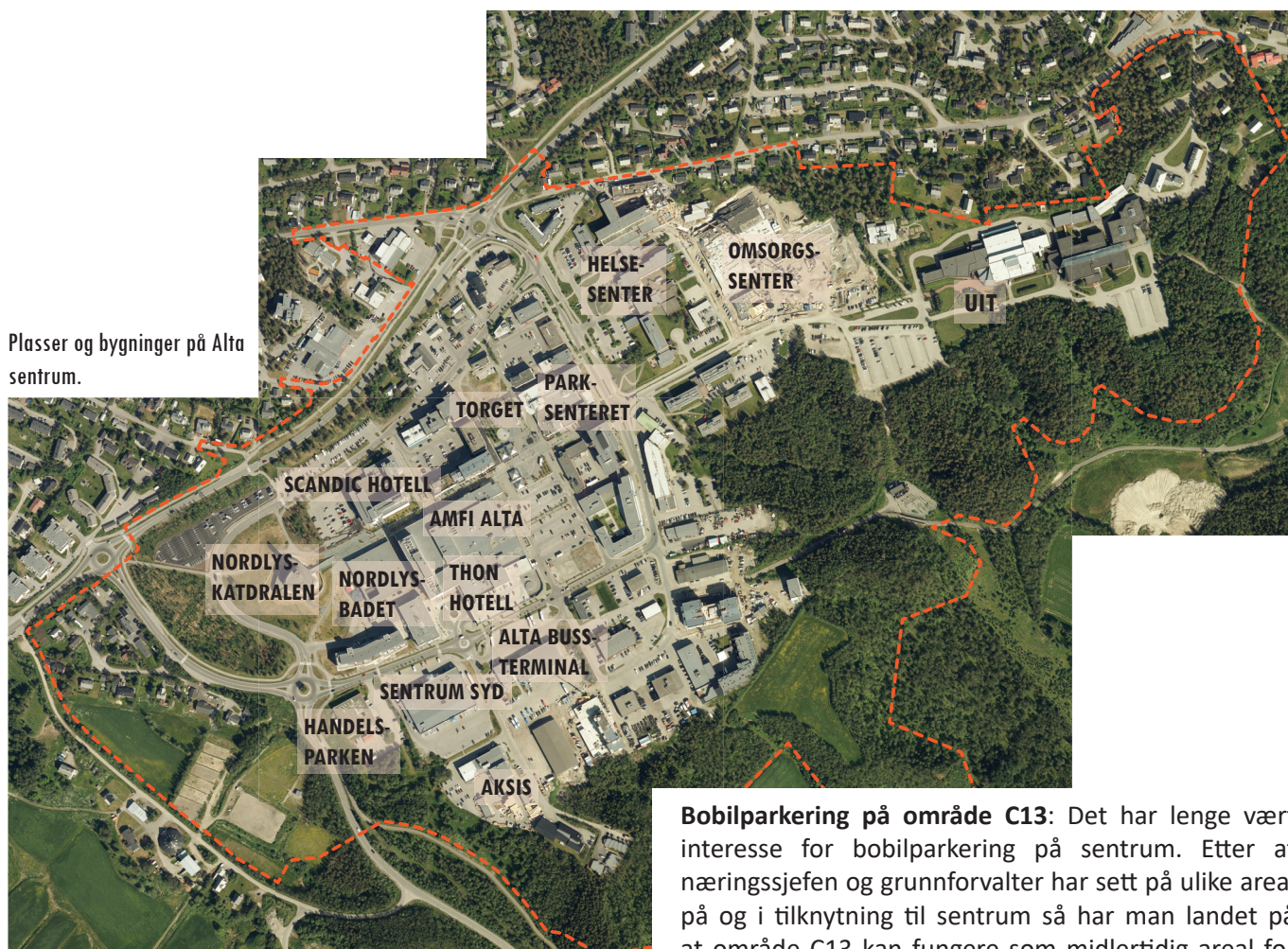
Alta sentrum er lokalisert sentralt i Alta by, mellom de to bydelssentrene Bossekop og Elvebakken. Regulering og utbygging ble påbegynt på 1970-tallet og området utviklet seg i starten primært som et industriområde. Utviklingen i retning av et handelssenter tok fart med sentrumsplanen som ble vedtatt i 1995. Det har vært en lang prosess med å utvikle en struktur som er mer urban med gågate, torg, regulert parkering og gang- og sykkelveier.

Plasseringen av sentrum har ikke vært den typiske, historiske utviklingen av et sentrum og Alta er kanskje en av få byer som ikke har et sentrum plassert ved elv

eller sjø (der det faktisk fins begge deler). Området avgrenses av ravinelandskap og terrengformasjoner mot sør, øst og vest. I nord begrenses området av hovedveien gjennom byen, E6, i sør av raviner ned mot Aronnes landbruksområde, og i vest ligger Aronnesveien. Aronnesveien er hovedforbindelsen mellom de lavereliggende landbruksområdene, og elvelandskapet, og toppen av moreneryggen der sentrum ligger. Det er etter sist vedtatte områdeplan bygd gang- og sykkelvei fra sentrum og ned til Aronnes. Denne er ikke helt universelt utformet, men svært mye brukt av fotgjengere og syklistene.

Innenfor sentrumsområdet finns i dag bussterminal, to større kjøpesenter, kino, bibliotek, ny kirke, badeland, universitet, helsesenter med mer. Alta sentrum har hatt en rask utvikling de siste 10 årene, med noen kommunale satsninger og mange private utbygginger. Det er i dag to større offentlige uterom på sentrum; torget og parken rundt Nordlyskatedralen.

Plasser og bygninger på Alta sentrum.

Bobilparkering på område C13: Det har lenge vært interesse for bobilparkering på sentrum. Etter at næringssjefen og grunnforvalter har sett på ulike areal på og i tilknytning til sentrum så har man landet på at område C13 kan fungere som midlertidig areal for dette formålet. Saken ble behandlet av planutvalget i oktober 2022 med innstilling om at det skal fremmes i en sak med videre utredning av saken med tanke på; planavklaring, geoteknikk og investeringsbehov. Det er tekniske tjenester som har hånd om saken.

3.3 Relevante planer og prosesser

Det er noen relevante vedtatte reguleringsplaner og pågående eller fremtidige planprosesser som kan komme til å påvirke arbeidet med sentrumsplanen.

Pågående og fremtidige planprosesser

Ny reguleringsplan for torg og gågate: Parallelt med den her planprosessen så skal også arbeidet med ny plan for torget og gågata startes. De offentlige arealene midt på sentrum ble tilrettelagt for over 20 år siden og tiden er moden for oppdaterte fellesarealer. Det har i 2021 også tilkommet et nytt regulert areal avsatt til forlengelse av torget (i detaljregulering for A9 med planident 20160010).

Parkeringshus på område B5: Alta kommune har påbegynt en prosess med nytt parkeringshus på Alta sentrum. Området har plankrav og skal reguleres til parkeringshus og eventuelt næring. Planprosessen kommer mest sannsynlig å pågå samtidig som arbeidet med den her revisjonen.

Kollektivterminal på sentrum: Temaet har vært tatt opp flere ganger etter vedtatt sentrumsplan, men arbeidet med terminalen har aldri blitt ordentlig satt i gang. Det har vært tenkt at tiltaket med en terminal skulle være et samarbeid mellom kommunen, Statens vegvesen og Fylkeskommunen. I 2021 var det avholdt møte med disse partene for å se på finansiering av et slikt prosjekt, men det ble ikke noen konklusjon i møtet. Prosjektet er viktig å bør ses på i denne planprosessen også.

Hotell på dagens område A4: Området avsatt til fremtidig rådhus/kulturhus er etter politisk vedtak gitt opsjon på for regulering og utbygging av nytt hotell. Plansaken er varslet, men det er ikke kommet inn planforslag i den saken ennå. Det er viktig i denne planprosessen å se på konsekvensene av høyden på

det nye hotellet, som sannsynligvis blir oppimot 8-10 etasjer.

Detaljregulering for område C3: Det er i slutten av 2022 avholdt oppstartsmøte i anledning område C3 (sør for Markveien, der blant annet Stål og Gummi er i dag). Planarbeidet er varslet og skal foreløpig behandles som en felles plan- og byggesak. Tenkte bygninger på kvartalet ser også ut til å bli høyere enn dagens områdeplan legger opp til, men tilpasset andre nye bygninger i samme del av sentrum.

Områderegulering for Prestegårdsjordet: I kommuneplanens arealdel, vedtatt 2021, så ble området videreført fra tidligere kommuneplan med fortsatt krav om områderegulering. «Prestegårdsjorda representerer framtidig utviklingspotensial for Alta sentrum, og forutsettes benyttet til sentrumsfunksjoner, boliger og servicevirksomheter som pga. areal- og transportbehov ikke bør ligge i sentrumskjernen», se KPA bestemmelse 2.7.1. I Boligbyggeprogrammet, vedtatt i lag med arealdelen, så er utbygging av området anbefalt til 2025. Planadministrasjonen vurderer det som svært viktig å se på sentrum og det her området i lag, med tanke på at eier av området har vist vilje til å starte prosessen med områderegulering lenge. Men vil i den her saken

konkludere med at det ikke blir i samme planprosess. Å ta med Prestegårdsjordet i sentrumsplanen gir en mye større prosess og kan forsinke reguleringen av sentrum.

UU-kartlegging Alta sentrum: Sommer 2022 ble sentrum kartlagt for universell utforming. Funnene fra dette skal tas med videre i den her planprosessen.

Vedtatte reguleringsplaner

Detaljregulering for Prestegårdsbakken boligområde: Boligfelt med detaljregulering vedtatt i 2016 som ikke er blitt utbygget. Siste status i saken er at tiltakshaver har varslet en større endring av planen. Dette grunnet salgspotensialet for tenkte boliger innenfor feltet. Det er ikke kommet inn mer informasjon vedrørende en slik endring, men deler av infrastrukturen som leder frem til feltet henger sammen med sentrum og er kan være viktig å ha med seg videre i det her arbeidet.

Detaljregulering for avlastningsveg gjennom Alta Parsell I: Vedtatt detaljregulering for ny E6/avlastningsvei gjennom Alta, vedtatt i 2015, skjærer gjennom sentrumsplanen og passerer mellom område B og eneboligfeltet i Myrbakken. Veien har foreløpig ikke blitt realisert, men setter en del premisser for deler av sentrum.

Oppheving og videreføring av gjeldende planer

I listen under fremkommer det hvilke reguleringsplaner som i dag gjelder (helt eller delvis) innenfor dagens sentrumsplan. I planprosessen skal det tas stilling til hvilke av disse som skal fortsette å gjelde etter at revidert sentrumsplan er vedtatt, og hvilke som skal oppheves.

Planid	Plannavn	Vedtaksdato
19980092	Reguleringsplan for Alta sentrum uterom: gågate, torg og park	29.09.97
20060012	Reguleringsplan for F8/Markveien 38	18.12.06
20060016	Reguleringsplan for Kjellerhuset	26.11.07
20070026	Detaljregulering for Amfi Alta storsenter	22.09.08
20050038	Reguleringsplan for Nordre Ringvei 21-29	30.03.09
20110003	Detaljregulering for avlastningsveg gjennom Alta Parsell I	22.06.15
20050034	Detaljregulering for Markveien 57-59	02.03.16
20140002	Detaljregulering for D1/D2, Alta sentrum	07.02.17
20160001	Detaljregulering for C4, Alta sentrum	11.05.17
20160008	Detaljregulering for C9, Alta sentrum	23.06.20
20170008	Detaljregulering for B8, Alta sentrum	16.11.20
20160010	Detaljregulering for A9, Alta sentrum	23.03.21
20180004	Detaljregulering for B9, Alta sentrum	22.06.21
20200005	Detaljregulering for A52, Alta sentrum	15.11.21

4. Plan for utredninger

4.1 Generelt

Alta kommune har vurdert at en revisjon av områderegulering for Alta sentrum kan få vesentlig virkning for miljø og samfunn, og har besluttet at forslaget til områderegulering skal konsekvensutredes med bakgrunn i fastsatt planprogram. Formålet med planprogrammet er å fastsette mål, visjon, medvirkningsprosess og bestemme hva som må utredes for å oppnå et inkluderende, trygt, robust og bærekraftig sentrumsområde.

Plan- og bygningslovens (pbl.) § 4.1 første ledd sier blant annet at «For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.»

Videre sier pbl. § 42 andre ledd at «For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning — av planens virkninger for miljø og samfunn.»

Alta kommune vurderer at områdereguleringen utløser krav til planprogram og konsekvensutredning i henhold til forskrift om konsekvensutredninger § 6 bokstav i vedlegg I, a) da revisjonen av planen skal fastsette rammer for tiltak, nærmere bestemt næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmenntilgjengelige formål med et bruksareal på mer enn 15.000 m².

Under presenteres en tabell med tema for utredninger der det er delt opp i temaer som skal konsekvensutredes og temaer som skal undersøkes nærmere gjennom delutredninger, mulighetsstudier eller analyser. Temaene og målsettingene for utredningene baserer seg på utfordringer ved dagens situasjon og i fremtiden, samt nasjonale, regionale og kommunale føringer for en bærekraftig utvikling av sentrumsområdet. Videre er det laget en tabell som viser hvilke temaer som skal være en del av ROS-analysen. Temaene i ROS-analysen er satt på bakgrunn av at Alta sentrum er i vekst, der risiko for ekstremvær og naturfarer er økende, og der fokus på fysisk og psykisk helse har fått større plass i planarbeidet gjennom nye krav og reguleringer.

Tema	Under-søkes	KU	Mål
Arealbruk og utnyttelse:			
• Arkitektonisk uttrykk og landskapsbilde	x		<ul style="list-style-type: none"> Finne ut hvilke arealformål som skal benyttes i sentrum. Finne ut hvilke høyder, og bygningsformer som kan aksepteres i sentrum uten å gå på bekostning av trafikale forhold, sol, skygge, snøforhold og uterom. Finne ut hvor mye boligbebyggelse som kan tillates, hvor det bør tillates og for hvem det skal tilrettelegges for. Finne ut hvordan man kan skape et levende sentrum med aktivitet og muligheter for midlertidige funksjoner, som kultur og idrettsarrangementer mm.
• Høyde i sentrum		x	
• Boligpotensiale, boligbehov		x	
• Midlertidige funksjoner og aktiviteter	x		

<p>Blå-, hvit-, grønnstruktur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablering og ivaretagelse av offentlige uterom sommerbruk og vinterbruk x • Biologisk mangfold x 	<ul style="list-style-type: none"> • Finne ut om det er behov for flere offentlige uterom, og hvor eventuelt disse bør være. Finne ut hvilke funksjoner uterommene skal ha for å ivareta både miljø og samfunn på en god måte. Tilgjengelighet for alle, bidra til gode kvaliteter, skape liv, bolyst og et levende sentrum. • Ivaretagelse og forbedring av biologisk mangfold med fugleliv, dyreliv og variasjon i planter og trær.
<p>Lekearealer og barn og unges interesser x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Finne ut hvordan man kan sikre gode uteområder og lekeområder for barn og unge i sentrum. Særlig for de som skal bo i sentrum. Involvere barn og unge i planleggingen. Sikre god kvalitet, og attraktive lekeplasser med gode plasseringer.
<p>Transport og trafikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parkering x • Gang og sykkel x • Trafikale løsninger x 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede framtidig parkeringsbehov. Se på muligheter for å omgjøre noe bakkeparkering til andre formål som uterom, lekeplass eller offentlig, privat tjenestyring. • Se på hvordan man kan bidra til å redusere bilbruk og øke attraktivitet for gang og sykkel i sentrumskjernen. • Se på trygge og gode trafikale løsninger med hensyn til økt utnyttelsesgrad og flere gående og syklende i sentrum. • Se på løsninger for trygg skolevei til, fra og gjennom sentrum.
<p>Tilgjengelighet, mangfold og universell utforming x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se på hvordan sentrum kan sikre universell utforming på en bedre måte, samt bidra til inkludering og mangfold i sentrum.
<p>Helsekonsekvensutredning x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede fysiske, psykiske, økonomiske helsekonsekvenser av planforslaget.
<p>Miljø og klima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet, byggekrav, utforming, arealbruk x 	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøke hvordan det kan settes krav for å bidra til å redusere klimautslipp gjennom planlegging, både med tanke på uterom, lekeplass, veisystem og utbygging. Bidra til å sikre god kvalitet ved utbygging og vedlikehold av sentrum. Se på kapasiteten ved fjernvarmeanlegget i sentrum.
<p>Kulturminner og verneverdige bygg x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere om det er verneverdige bygninger på sentrum.

Risiko og sårbarhetsvurdering	
Støy, Støv, Lukt	Utrede dagens situasjon opp mot eventuell utbygging og tilrettelegging for flere boliger. Se på hvor det er mulig å tilrettelegge for mer bolig uteområder og lekeplasser. Se på avbøtende tiltak.
Vei, vann og avløp, overvann, brøyting, trafikksikkerhet	Se på konsekvenser av økt aktivitet i sentrum, også med hensyn til større risiko for økte snømengder/nedbør i fremtiden.
Områdestabilitet	Utrede områdestabiliteten i sentrum. Få et overblikk av behov for fremtidige delutredninger, få oversikt over dagens situasjon og potensiell risiko ved fremtidige utbygginger.

4.2 Metode

Planprogrammet legger opp til at temaene som er avkrysset for undersøkelser i tabellen over skal utredes gjennom mulighetsstudier, analyser og delutredninger, mens temaene som er avkrysset for konsekvensutredning skal utredes med hensyn til 0-alternativet opp mot ett eller flere konkrete framtidige alternativer.

Temaer for konsekvensutredning:

- Byggehøyder i sentrum
- Boligpotensiale og boligbehov
- Lekearealer, barn og unges interesser
- Trafikale løsninger
- Helsekonsekvensutredning

Konsekvensutredningstemaene skal alle ses opp mot 0-alternativet som angir dagens situasjon slik sentrum ser ut i dag og antatt videre utvikling hvis områdeplanen ikke fornyes. De ulike temaene skal se på ett eller flere mulige alternativ opp mot 0-alternativet og vurdere hva slags konsekvenser disse alternativene vil få sammenlignet med 0-alternativet. Det skal ses på både positive og negative konsekvenser av alternativene.

Planarbeidet er enda i en tidlig fase, og konsekvensutredningsalternativene er enda ikke presisert eller bestemt. Videre arbeid med planen og medvirkning vil bidra til å konkretisere mulige alternativer for fremtidig utnyttelse av sentrumsområdet. Alternativene for utredning skal bygge på målsettingene som er fastsatt i planprogrammet. Konsekvensutredningene vil i hovedsak lyses ut til eksterne utredere.

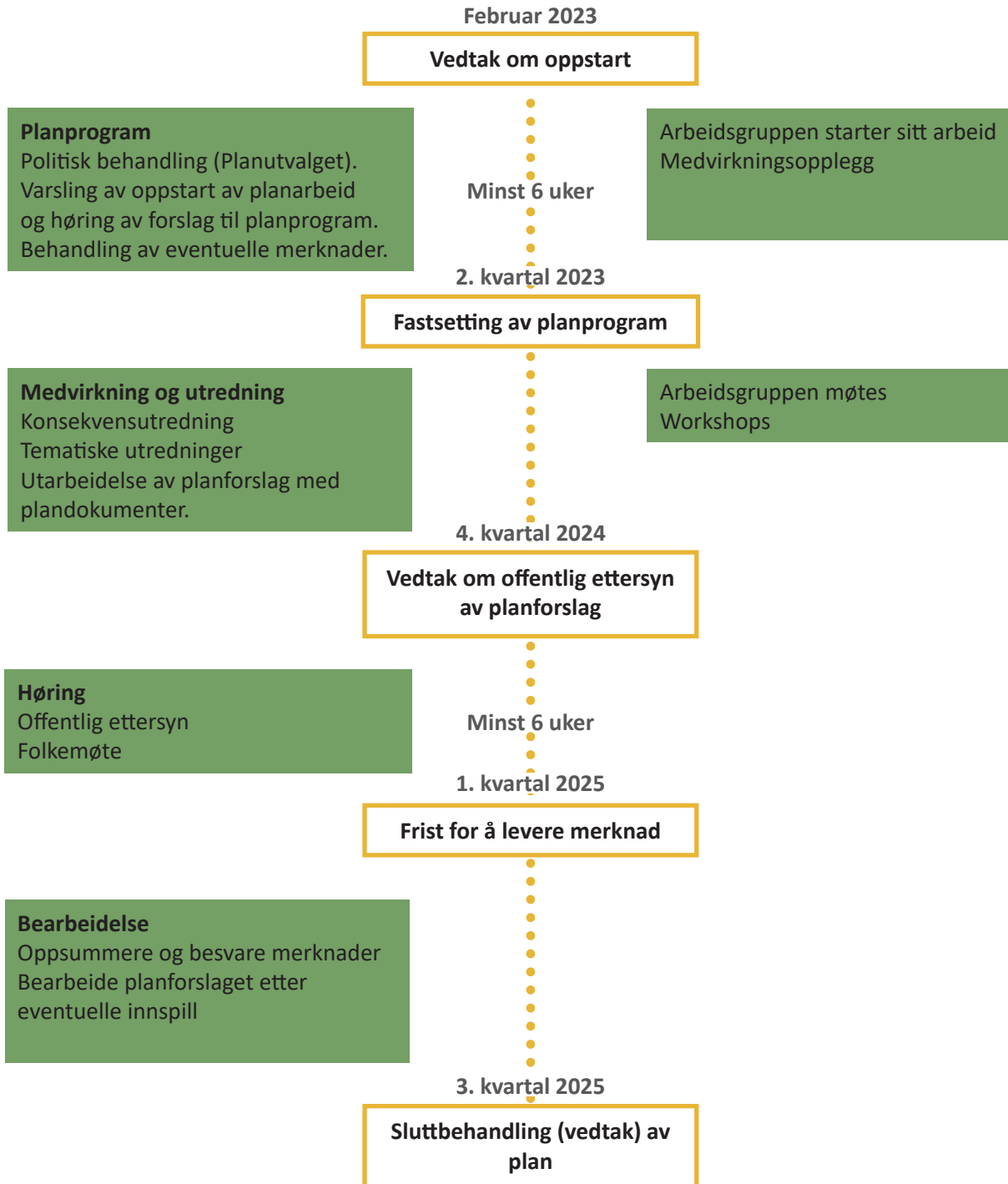
Temaer for mulighetsstudier, analyser og delutredninger:

- Arkitektonisk uttrykk og landskapsbilde
- Midlertidige funksjoner og aktiviteter i sentrum
- Etablering og ivaretagelse av offentlige uterom for sommerbruk og vinterbruk
- Biologisk mangfold
- Parkering
- Gang og sykkel
- Tilgjengelighet, mangfold og universell utforming
- Miljø og Klima
- Kulturminner og verneverdige bygg

De ulike temaene skal følge opp målsettingen gitt i tabellen over, og se på hvilke muligheter som finnes på sentrum i dag og i fremtiden for å oppnå de ulike målsetningene. Noen av temaene vil planavdelingen undersøke selv, og noen av temaene vil lyses ut til eksterne utredere.

5. Planprosess og fremdrift

Det er Alta kommune ved planavdelingen (Avdeling for samfunnsutvikling) som står for gjennomføring av den her planprosessen og utarbeidelsen av planforslaget. Planarbeidet beregnes å ta omtrent 2 år fra årsskiftet 2022/2023. Avdekkes det behov for tilleggsutredninger underveis, vil prosessen ta noe lengre tid.

6. Medvirkning og kommunikasjon

6.1 Medvirkningsopplegg

Plan- og bygningsloven § 5-1 viser til at enhver som fremmer et planforslag skal tilrettelegge for medvirkning. Kommunen har et særskilt ansvar for å sikre at medvirkning blir ivaretatt i planprosesser. Sentrumsplanlegging skiller seg fra annen planlegging på den måten at den berører nærmest alle som bor i kommunen. Medvirkning bør derfor være lagt opp slik at folk kan involveres gjennom en bred prosess der alle inkluderes og får mulighet til å ivareta sine interesser.

Alta sentrum er et nytt sentrum og er fortsatt inne i utviklingsfasen. Planadministrasjonen vurderer det som viktig å få innspill til sentrum, da det ikke er et historisk sentrum, og uteområder og aktiviteter på sentrum er relativt nye. En målsetting med medvirkningen er at den skal gi ny kunnskap, og at den skal ende opp i økt eierskap til sentrum. Da eierskapet på sentrum ligger hos noen få aktører, i hvert fall når det gjelder de større bygårdene og utviklingsområdene, så blir det desto viktigere å få med seg de som daglig eller ukentlig bruker sentrum. I tillegg bidrar en slik prosess med å skape kontakt mellom beboere, lokale aktører, politikere og planleggere. Det er også viktig å få med at målet ikke er å bli helt enig, men at det prosessen har vært god. Valgene som blir tatt med videre i planarbeidet skal være begrunnet.

Hovedvekten av medvirkningsopplegget gjennomføres for offentlig ettersyn, da det er her mulighetene for å påvirke planens innhold er størst.

Varslingsfase

Etter vedtak om oppstart av planarbeid, så sender kommunen ut brev til berørte parter og myndigheter om at planarbeidet er satt i gang og at forslag til planprogrammet er på offentlig ettersyn. Høringen varer i 6 uker og det er da mulig å sende inn innspill. I varslingsfasen planlegges følgende opplegg for medvirkning:

- Annonser i lokalpressen
- Brev til berørte parter (myndigheter, lag og foreninger, hjemmelshavere, leietakere og andre berørte parter).
- Sak på kommunens hjemmeside
- Folkemøte på Alta sentrum med muligheter for innspill og diskusjon
- Digitalt spørreskjema
- Innspills-postkasse og plakater med informasjon

- Arbeidsgruppen starter sitt arbeid
- Regionalt planforum

Planleggingsfase, etter varsling

Når fastsettingen av planprogrammet er gjort av planutvalget så starter arbeidet med å lage et planforslag. Her har vi tenkt fortsette med medvirkning og har foreløpig tenkt på følgende opplegg:

- Arbeidsgruppen fortsetter sitt arbeid
- Cafédialog med gårdseiere
- Workshops/planverksted
- Torgdialog, åpen for alle
- Befaring/tråkk
- Presentasjon av dagens sentrum med mulig befaring

Torget og gågata. Foto: Medieveien mai 2022

Offentlig ettersyn av planforslaget

Forslag til plankart, bestemmelser og planbeskrivelse med konsekvensutredning sendes ut på høring (offentlig ettersyn) i 6 uker. Mange av de samme aktivitetene som iverksattes i varslingsperioden gjennomføres nå på nytt:

- Annonser i lokalpressen
- Brev til berørte parter (myndigheter, lag og foreninger, hjemmelshavere, leietakere og andre berørte parter).
- Sak på kommunens hjemmeside
- Folkemøte med muligheter for innspill og diskusjon
- Innspills-postkasse og plakater med informasjon
- Regionalt planforum

Planmyndigheten har lagt foreløpig forslag til styringsgruppe og arbeidsgruppe som skal bli med gjennom planprosessen.

Styringsgruppe: Rådmann, Kommunalleder for samfunnsutvikling, Avdelingsleder for plan og prosjektleder for planarbeidet.

Arbeidsgruppe: Næringsforeningen, Grunnforvalter, Ungdomsrådet, 2 fra planavdelingen, Tekniske tjenester/Kommunalteknikk/drift, Kultursektoren, Miljø, park og idrett.

I tillegg til arbeidsgruppen, så vil planadministrasjonen ta hjelp av andre ressurspersoner/grupper, både internt og eksternt gjennom planprosessen. Blant annet inngår folkehelsekoordinator, miljørettet helsevern, kommuneoverlegen, eldrerådet og rådet

for personer med nedsatt funksjonsevne blant resurserne som vi ser som viktig i planarbeidet.

Det vil også bli en egen prosess med politikerne, og da særlig planutvalget, som vil bli orientert og konsultert gjennom diskusjonsnotater og i forbindelse med viktige prinsippavgjørelser.

6.2 Kommunikasjon

Planadministrasjonen ønsker å ha en god dialog med media og ønsker å bruke kommunens hjemmeside for ny og aktuell informasjon om planprosessen.

7. Gjeldende mål og rammer

7.1 Lokale føringer

Følgende planer og dokumenter er relevante, og vil kunne få betydning for planarbeidet på ulikt vis:

- Kommuneplanens arealdel for Alta 2021-2040.
- Kommuneplanens samfunnsdel «Alta vil» 2015-2027.
- Områdeplan for Alta sentrum, revisjon
- Kommunedelplan for energi, miljø og klima
- Kommunedelplan for boligpolitikk 2019-2031
- Kommunal veinorm
- Kommunal veilysnorm
- Veilysnorm Alta sentrum
- VA-norm

Under følger en utdypet redegjørelse for spesielt viktige planer i videre planprosess:

Alta kommunes planstrategi 2022-2023, vedtatt 14.02.22:

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Det kommunale planstrategien utformes etter behovet i den enkelte kommune og gjør at kommunestyret må til stilling til om kommuneplanen helt eller delvis

skal revideres eller videreføres uten endringer.

I planstrategien er det gjort en vurdering om hvilke planer som bør revideres eller hvilke nye planer som skal lages i perioden (kommuneplan, kommunedelplaner, områdereguleringer og temaplaner). Som tidligere nevnt i planprogrammet, så er områdereguleringen for Alta sentrum med i vedtatt planstrategi med oppstart høsten 2022.

Kommuneplanens samfunnsdel «Alta vil» 2015-2027, vedtatt 22.06.15:

Samfunnsdelen er hjemlet i plan- og bygningsloven, og tanken er at kommunen i planen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. I kapittel 6 i planen omhandles mål og strategier fordelt på planens fire satsningsområder. Kapitlet består av 21 mål med tilknyttede strategier. Planadministrasjonen har sett igjennom disse og vurdert følgende mål og strategier som viktige i arbeidet med ny reguleringsplan for sentrum:

6.3 Trivsel og livskvalitet

Mål 11. Alta vil være et åpent og inkluderende samfunn der vi tar vare på hverandre og har de beste oppvekstvilkårene for barn og unge, med følgende strategier:

- a. Arbeide for møteplasser og aktiviteter som samler befolkningen og bidrar til tilhørighet og fellesskap i et mangfoldig Alta.
- Og b. Arbeide for et universelt utformet Alta og gode tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne.

Mål 12. Alta vil kjennetegnes av god folkehelse og aktiviteter som fremmer helse i hele befolkningen i et forebyggende perspektiv, med strategi:

- e. Arbeide for Alta som sykkelby, og prioritere gående og syklist i utbygginger

6.4 Attraktivt regionsenter i utvikling

Mål 19. Alta vil ha styrket sentrum med urbane kvaliteter som bidrar til økt aktivitet og bolyst, med strategi:

- a. Forsterke Alta sentrum som boligområde med varierte leilighetstyper, god byggeskikk og attraktive uterom.
- b. Arbeide for styrket handel i Alta gjennom konsentrering av detaljvarehandel i sentrum og tilrettelegging for festivaler og arrangementer.
- c. Prioritere sentrumsområder ved lokalisering av offentlige kontorarbeidsplasser og institusjoner

Mål 21. Alta vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskete hendelser, med strategi:

- a. Arbeide for reduserte klimagassutslipp lokalt gjennom energibesparing og økt bruk av fornybar energi.
- b. Arbeide for økt miljø- og klimabevissthet, samt rene og trivelige omgivelser der alle tar ansvar.

Til informasjon så er en ny samfunnsdel på gang og det er i desember 2022 varslet oppstart av det planarbeidet.

Kommuneplanens arealdel for Alta 2021-2040, vedtatt 15.02.21:

Dagens områdeplan for sentrum ble vedtatt i april 2011. I juni samme år, så ble kommuneplanens arealdel vedtatt. Etter dette har også dagens arealdel blitt vedtatt (2021). Både med tanke på hvor lang tid planarbeidet med områdeplanen tok sist gang (2005-2011), og at det er vedtatts 2 nye arealdeler etter områdeplanens vedtak, så kan man trygt si

at ting har endret seg med tanke på krav i lov og forskrifter. Det er derfor mange nye krav som har blitt med i dagens arealdel og disse må følges opp i en ny områderegulering for sentrum. For eksempel: klimagassregnskap, støykrav, lekeplassnorm, geoteknikk, universell utforming, overvannshåndtering m.m.

7.2 Nasjonale og regionale føringer

I 2015 vedtok medlemslandene i FN, 17 bærekraftsmål og 169 delmål for en bærekraftig utvikling.

Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide mot disse målene. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng og innebærer at vi må tenke helhetlig for å løse framtidens utfordringer. FNs bærekraftsmål er en felles plan for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Regjeringen la fram en nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene i juni 2021, Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 (Meld. St. 40 2020/2021). Denne er viktig, fordi de 17 bærekraftsmålene henger tett sammen og det er viktig med en overordnet plan for å oppnå målene på tvers av politiske skillelinjer og i samarbeid med både organisasjoner og kommuner. Bærekraftsmål 10, 11 og 13 gir viktige innspill til planoppgaven:

- 10. Redusere ulikhet i og mellom land.
- 11. Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige.
- 13. Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

Bærekraftsmålene er i dag ikke videreført i kommuneplanens samfunnsdel i Alta kommune, da den ble vedtatt i 2015. Kommunen har startet arbeidet med ny samfunnsdel der målene blir videreført.

Relevante statlige planretningslinjer:

- *Statlige planretningslinjer for klima- og energi planlegging og klimatilpasning*
- *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging*
- *Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen*

Regional planstrategi er lagd av fylkeskommunen i rollen som regional planmyndighet. Planstrategien

er det eneste lovpålagte elementet i plansystemet på regionalt nivå. Den regionale planstrategien er et verktøy for å ta stilling til hvilke regionale spørsmål som fylkestinget skal fokusere på i valgperioden. Den regionale planstrategien skal angi langsiktige mål for regionen.

Regional planstrategi for Troms og Finnmark 2020-23 ble vedtatt i fylkestinget juni 2021. Planstrategien er den første for det nye storfylket, men er samtidig utarbeidet slik at de langsiktige målene og satsningsområdene vil være like aktuelle ved en reversering av sammenslåingen.

Den regionale planstrategien har definert tre langsiktige mål for Troms og Finnmark fram mot 2032:

1. Vår regions muligheter skal ses og utvikles fra nord, med basis i regionens fortrinn, mangfold, vårt nærings- og arbeidsliv, innovasjon, infrastruktur og bærekraft.
2. Troms og Finnmark skal være regionen for samarbeid, kunnskap og kompetanse. Dette skal gi grunnlag for utvikling og vekst
3. Troms og Finnmark skal være sentrum for nordområdeutviklinga og i forholdet til Russland. Her under fokus på utvikling av samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv.

De definerte satsningsområdene for valgperioden er:

- Klimaomstilling
- Utjevning av sosiale ulikheter og utenforskap
- Mobilitet
- Stedsutvikling
- En vekstkraftig region